

Haridusministeeriumi Teataja

AMETLIK AJAKIRI.

Ilmub tarviduse järgi, umbes 20 vihikut aastas. Toimetuse asukoht ja aadress:
Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telefon 453-49.

Nr. 24.	3. novembril 1937.	Nr. 24.
----------------	---------------------------	----------------

- Vabariigi Valitsuse otsus 20. oktoobrist 1937 maa-ala looduskaitse alla võtmise kohta.
Haridusmin. Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna 1937. a. 21. oktoobri ringkiri nr. 31440
Välis-Eesti päeva asjas.
- Haridusmin. Koolivalitsuse 1937. a. 22. oktoobri ringkiri nr. 31455 kooliruumide ventilat-
siooni asjas.
- Haridusmin. Koolivalitsuse 1937. a. 28. oktoobri ringkiri nr. 31506 klassijuhataja tunni
asjas täienduskooles.
- Haridusministeeriumi 1937. a. 30. oktoobri ringkiri nr. 31465 koolijuhatajate teenistus-
kohalt lahkumise asjas.

AMETLIK OSA.

**Vabariigi Valitsuse otsus 20. oktoobrist 1937 maa-ala loodus-
kaitse alla võtmise kohta.**

RT 85 — 1937, 704.

Alus: Looduskaitse seaduse (RT 106 — 1935) § 7.

1. Võtta looduskaitse alla ja kanda looduskaitse registrisse Saaremaal, Kihelkonna vallas olevad Vaika saared — Ülemine, Keskmine ja Alumine Vaigas —, Kulli pank, Must pank, Kari rahu ja Vilsandi saare loodepoolne osa, mis moodustavad krunt nr. 21 maa-ala, kogusuuruses 14,56 ha, tingimustel:

a) Vaika saared, Kulli pank, Must pank, Kari rahu ja Vilsandi saarest krunt nr. 21 alla kuuluv osa moodustavad Tartu Ülikooli linnukaitse ala, kus linnukaitset korraldab Tartu Ülikooli Valitsus;

b) eelmises punktis (1-a) tähendatud kohtades on lindudele jahipidamine keelatud, samuti on keelatud lindude hirmutamine ja nende munade korjamine, kusjuures Ülikooli Valitsusele jääb õigus igal ajal reguleerida oma äranägemise järele eelpool tähendatud kaitsealade linnustiku koosseisu, kui ta seda koosseisu tasakaalu säilitamiseks vajalikuks peab, kahjulikuks osutunud linnuliikide esindajate surmamisega, nende munade ärakorjamisega või teiste lubatud abinõudega;

c) võõrastele on Ülemise ja Keskmise Vaika saare ning Musta panga külastamine ilma Ülikooli Valitsuse eriloata keelatud. Alu-
mist Vaika saart võib külastada kaitseala järelevaataja juhtimisel, kuna
Vilsandi saarel asetseva kaitseala külastamine on kõigile vaba.

2. Eelmises punktis (1) tähendatud maa-alade täpsete piiride
määramises ja tähistamises looduses Riigiparkide Valitsuse direktoril
kokku leppida Tartu Ülikooli Valitsusega.

Riigihoidja K. Päts.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

**Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse Osakonna
1937. a. 21. oktoobri ringkiri nr. 31440 maa- ja linnakooli-
valitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ning koo-
lide juhatajaile Välis-Eesti päeva asjas.**

Käesoleva aasta 27. novembril peetakse igal pool Ülemaa-
ilmset Välis-Eesti päeva. Tuletades seda meelde, peab Haridus-
ministeerium soovitavaks, et ka koolid Välis-Eesti päeva pühitse-
misele võimaluse piires kaasa elaksid. Sel puhul ettevõetavate üri-
tuste korraldamise jätab Haridusministeerium koolide õppenõukogu-
dele nende äranägemise järgi.

Materjalina võib kasutada HM Koolivalitsuse ringkirja 3. no-
vembrist 1934 a. nr. 31851.

Koolivalitsuse direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

**Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937. a. 22. oktoobri
ringkiri nr. 31455 maa- ning linnakoolivalitsustele, koolide
inspektoritele ja koolijuhatajaile kooliruumide ventilatsiooni
asjas.**

Koolimajadega tutvumisel on selgunud, et koolihoonetes ole-
masolev ventilatsiooniseadeldis tihti ei tööta sel põhjusel, et ära-
tõmbeõhuklappe ei avata või need klapid on hoopis kleebitud kinni.
Klappide mitteavamist või kinnikleepimist põhjendatakse sellega,
et ventilatsioon ei „tõmbavat“, kuid klappide avamisel on see põh-
jendus, nagu näitavad tegelikud katsed, ära langenud: ventilatsioon
on hakanud töötama päris hästi.

Kuna korralik ventilatsioon kooliruumides omab laste ter-
vishoiu kohta suure tähtsuse, siis HM Koolivalitsus peab täiesti
lubamatuks ventilatsiooniseadeldiste mittetarvitamist seal, kus need

on olemas. Koolijuhatajal tuleb hoolt kanda selle eest, et ventilatsiooniseadeldis oleks korras ja töötaks korralikult. Samuti tuleb tal hoolt kanda ka selle eest, et kõik õppejõud, kooliteenijad ja õpilased oskaksid ventilatsiooniseadeldist kasutada. Üldse koolidel tuleb panna rõhku sellele, et õpilased saaksid kasutada värsket õhku niipalju, kui see on iganes võimalik.

HM Koolivalitsus palub koolide inspektoreid koolide revideerimisel kontrollida ka kooliruumide ventilatsiooni ja anda õppejõududele tarvilikke seletusi selles asjas.

Koolivalitsuse direktor V. Altkoa.

Algkooliasjade juhataja A. Kuut.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937. a. 28. oktoobri ringkiri nr. 31506 koolide inspektoritele, maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ning täienduskoolide juhatajaile klassijuhataja tunni asjas täienduskooles.

HM Koolivalitsus teatab, et Haridusministri otsusega 25. oktoobrist 1937. on lubatud võtta täienduskoolide tunnikavasse teiste koolide eeskujul igasse klassi 1 tund nädalas klassijuhataja tunnina tingimusel, et tundide arv õpilase kohta ühes nimetatud tunniga ei ületaks 36 nädalas.

Direktor V. Altkoa.

Koolide Peainspektor M. Raud.

Haridusministeeriumi 1937. a. 30. oktoobri ringkiri nr. 31465 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolide juhatajaile koolijuhatajate teenistuskohalt lahkumise asjas.

Oma sellekohaste ringkirjade (HMT 13 — 1934 ja 12 — 1936) täienduseks Haridusministeerium teatab, et teenistuskohalt lahkumiseks ei loeta sääraseid juhtumeid, kui koolijuhataja koolitöö vaheajal ja pühadel või puhkepäevadel lahkub koolist 1—3 päevaks, jäädes kooliga ühendusse oma perekonnaliikmete või kooliteenija või kooliütlalpidaja kaudu, kui koolil ei ole olemas majapidamist või sel ajal töötavat töökoda või mõnd teist ettevõtet ega sel ajal töötava internaat. On aga koolil olemas majapidamine või töötav töökoda või mõni teine ettevõtte või on koolil olemas internaat, siis võib koolijuhataja nende tegevuse ajal lahkuda oma teenistuskohalt 1—3 päevaks ainult siis, kui ta on määranud endale asemiku õpetajate hulgast.

Samuti ei loeta teenistuskohast lahkumiseks ka seda, kui koolijuhataja kooliga seotud ülesannete täitmiseks õppetöö ajal lahkub koolist kuni 24-ks tunniks, määrates endale asemikuks vastava õpetaja.

Koolist lahkumise puhul jääb koolijuhataja igal juhul vastutavaks kooli varanduse korras- ja alalhoiu ning korraliku asjaajamise eest ja õppetöö ajal ka koolitöö korralikkuse eest. Lahkudes koolist peab koolijuhataja jätma kooli oma aadressi.

Ühtlasi Haridusministeerium teatab, et ülaltoodud korraldus ei muuda eeskirju, mis on antud Haridusministeeriumi 3. sept. 1936. ringkirjas nr. 31139 (HMT 12 — 1936) koolijuhatajate ilmumise kohta Haridusministeeriumi.

Haridusminister A. Jaakson.

Koolivalitsuse direktor V. Altoa.

Kutseoskuse osakonna direktori aset. J. Kiivet.

MITTEAMETLIK OSA.

Keskoolide ja Gümnaasiumide õpilaste arv septembris 1937.

Klassid:	Progümnaasium					Reaalkool			Gümnaasium	
	I	II	III	IV	V	I	II	III	I	V (vana)
Poeglapsi . . .	809	985	1 031	899	932	790	416	311	541	964
Tütarlapsi . . .	851	1 076	1 084	996	1 001	742	454	397	532	1 044
Kokku	1 660	2 061	2 117	1 895	1 933	1 532	870	707	1 073	2 008
Neist maalt . .	504	717	675	662	714	891	368	260	317	595
Linnast	1 156	1 344	1 442	1 233	1 219	641	502	447	756	1 413
Kokku	1 660	2 061	2 117	1 895	1 933	1 532	870	707	1 073	2 008
Neist üleviidud eelmisest klassist	144	1 763	1 786	1 681	1 805	48	736	624	46	1 894
Vastu võetud kevadel	1 145	96	101	25	13	973	8	9	573	13
Vastu võetud sügisel	264	83	81	58	53	446	33	42	453	85
Teist aastat klassis	107	119	149	131	62	65	93	32	1	16
Kokku	1 660	2 061	2 117	1 895	1 933	1 532	870	707	1 073	2 008
Jäi vastuvõtmata Ruumi puudusel	652	83	42	27	10	545	37	27	172	17
Nõrga ettevalmistuse pärast	151	21	—	2	—	168	21	12	10	—
Klassis on veel ruumi mahuliselt	501	62	42	25	10	377	16	15	162	17
	110	214	238	211	225	80	93	113	346	462
	+30*)									

*) üks klass jäi avamata õpilaste puudusel.

Neist: 1) Tallinnas — Nõmmel — Harjumaal.

Klassid:	Progümnaasium					Reaalkool			Gümnaasium	
	I	II	III	IV	V	I	II	III	I	V (vana)
Poeglapsi	334	347	400	312	377	178	143	78	194	354
Tütarlapsi	363	450	422	411	388	171	140	128	196	411
Kokku	697	797	822	723	765	349	283	206	390	765
Neist maalt	92	117	106	116	127	84	49	25	52	102
Linnast	605	680	716	607	638	265	234	181	338	663
Kokku	697	797	822	723	765	349	283	206	390	765
Neist: üleviidud eelmisest klas- sist	144	694	696	633	716	46	239	196	46	744
Vastu võetud ke- vadel	463	38	50	17	7	190	—	—	181	4
Vastu võetud sü- gisel	58	26	24	14	22	93	7	3	163	11
Teist aastat klas- sis	32	39	52	59	20	20	37	7	—	6
Kokku	697	797	822	723	765	349	283	206	390	765
Jäi vastuvõtmata	338	36	22	21	7	190	14	9	46	6
Ruumi puudusel	89	7	—	2	—	71	3	—	4	—
Nõrga etteval- mistuse pärast	249	29	22	19	7	119	11	9	42	6
Klassis on veel ruumi mahuli- selt	50	74	112	77	88	2	10	18	132	129

2) Tartus ja Tartumaal.

Klassid:	Progümnaasium					Reaalkool			Gümnaasium	
	I	II	III	IV	V	I	II	III	I	V (vana)
Poeglapsi	99	185	205	133	145	233	157	134	125	230
Tütarlapsi	126	181	190	165	129	228	153	170	106	246
Kokku	225	366	395	298	274	461	310	304	231	476
Neist maalt	76	128	137	98	94	233	146	145	72	131
Linnast	149	238	258	200	180	228	164	159	159	345
Kokku	225	366	395	298	274	461	310	304	231	476
Neist: üleviidud eelmisest klas- sist	—	322	300	263	250	—	260	251	—	409
Vastu võetud ke- vadel	151	5	37	5	4	305	8	7	136	1
Vastu võetud sü- gisel	54	17	24	11	6	134	8	22	94	62
Teist aastat klas- sis	20	22	34	19	14	22	34	24	1	4
Kokku	225	366	395	298	274	461	310	304	231	476
Jäi vastuvõtmata Ruumi puudusel	95	12	5	2	1	187	23	17	47	9
Nõrga etteval- mistuse pärast	9	3	—	—	—	65	18	12	—	—
Klassis on veel ruumi mahuli- selt	86	9	5	2	1	122	5	5	47	9
	4+30*)	55	39	54	57	17	32	51	62	120

*) üks klass jäi õpilaste puudusel avamata.

**Riigi Teatajas 1937. a. 6. augustist 1. novembrini
avaldatud seaduste ja määruste nimestik teaduse, kunsti
ja hariduse alal.**

Kaubanduskeskkooli ja kaupmeeste keskkooli (nelja-aastase õppeajaga kaubandus- ja kaupmeestekooli) tunnikava määrus, RT 63 — 1937, 551. (See määrus on avaldatud ka HMT 18 — 1937.)

Kommertskooli (kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme majanduskooli) tunnikava määrus, RT 64 — 1937, 554. (See määrus on avaldatud ka HMT 18 — 1937.)

Alg- ja täienduskoolide, progümnaasiumide, reaalkoolide ning gümnaasiumide asjaajamise korra ja rakendusraamatute ühtlustamise määrus, RT 64 — 1937, 555. (See määrus on avaldatud ka HMT 18 — 1937).

Viljapuukooli saaduste kaubandusliku liigituse määrus, RT 65 — 1937, 558.

Majandusõpilaste kooli tunnikava määrus, RT 67 — 1937, 569. (See määrus on avaldatud ka HMT 20 — 1937).

Lavakunstikooli asutamise ja tegevuse korraldamise määrus, RT 68 — 1937, 574. (See määrus on avaldatud ka HMT 20 — 1937).

Kutsehariduslike õppeasutiste klassijuhatajate ülesannete määrus, RT 69 — 1937, 582. (See määrus on avaldatud ka HMT 20 — 1937).

Vabariigi Valitsuse otsus 20. augustist 1937 Tallinna Tehnika-instituudi maksude normide kohta, RT 70 — 1937, 586.

Määrus raamatute väljaandmise kohta Tallinna Keskraamatukogust väljaspool Tallinna piirisid asuvatele kodanikkudele, RT 70 — 1937, 588. (See määrus avaldatakse ka HMT).

Eesti Vabariigi Põhiseadus, RT 71 — 1937, 590. (Põhiseadus on avaldatud ka HMT 21 — 1937).

Üleminekuaja seadus, RT 71 — 1937, 598. (See seadus on avaldatud ka HMT 21 — 1937).

Riigivanema ja Riigihoidja otsused koolide avamise, ümbernimetamise ja ümbermoodustamise asjas, RT 73 — 1937, 603—612, 614. (Need otsused on avaldatud ka HMT 22 — 1937).

Riigiteenijate laste-abiraha seaduse käsitamise juhtnõõrid, RT 73 — 1937, 616. (Need juhtnõõrid on avaldatud ka HMT 22 — 1937).

Tulekindla ehitusmaterjali levitamise määrus, RT 75 — 1937, 629.

Vabariigi Valitsuse otsus 17. septembrist 1937 Haridusministeeriumi vabateenijate täiendava riidevarustuse tabeli kohta, RT 76 — 1937, 634.

Ülikoolide seadus, RT 78 — 1937, 641. (See seadus avaldatakse ka HMT).

Kehakultuurihoone seadus, RT 78 — 1937, 642.

Riigiteenijate, -tööliste ja õppejõudude haiguskindlustuse korraldamise määrus, RT 79 — 1937, 646.

Riigiteenijate tasude seaduse muutmise seadus, RT 82 — 1937, 666.

Riigihoidja ja Vabariigi Valitsuse otsused koolide ja paralleelklasside avamise, võõrkeelte järjekorra ja õppemaksu suuruse kohta, RT 82 — 1937, 669—672. (Need otsused on avaldatud ka HMT 23 — 1937).

Looduskaitse Nõukogu otsus üksikute puude ja rändrahnude kaitses 13. jaanuarist 1937, RT 82 — 1937, 675.

Looduskaitse Nõukogu otsus üksikute puude ja rändrahnude kaitses 22. maist 1937, RT 82 — 1937, 676.

Eesti Vabariigi 1937/38 a. tulude ja kulude lisaclarve nr. 1, RT 83 — 1937, 679.

Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seadus, RT 83 — 1937, 680.

Haridusministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus, RT 83 — 1937, 684.

Vabariigi Valitsuse otsus 20. oktoobrist 1937 maa-ala looduskaitse alla võtmise kohta, RT 85 — 1937, 704. (See otsus on avaldatud ka HMT 24 — 1937.)

Statistilisi andmeid.

Ajakirja „Eesti Statistika“ 1937 a. veebruarikuu — oktoobrikuu numbrites on avaldatud Haridusministeeriumi ning temale alluvate ja järelevalvele kuuluvate asutiste tegevuse alalt ja tegevusse puutuvad järgmised kirjutised ühes statistiliste andmetega:

Kirjaoskus ja haridus Eestis, nr. 183(2);

Täienduskoolid 1935/36. õ-a., nr. 185(4);

Lasteaiad 1935/36. a., nr. 186(5);

Lastekaitse ja -hoolekanne, nr. 187(6);

Tartu Ülikool 1936. a., nr. 187(6);

Väljaspool kodu elavate õpilaste elutingimused Tallinnas, nr. 190(9).